

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 14. 6. 2018

Číslo: Ročník 28 (2018), Číslo 2

Sekce: Doporučujeme do vašich fondů

Název článku: Velká vizita!

Autor: Iveta Juranová

Zdroj: <https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20180228>

Velká vizita!

Iveta Juranová

*Muzeum východních Čech v Hradci Králové vydalo na podzim 2017 další novou knihu, nazvanou **Velká vizita!... v Hradci Králové za první republiky**. Publikace vznikla na základě stejnojmenné výstavy, kterou bylo možné navštívit v průběhu loňského roku. Kniha přináší kromě informací i bohatý obrazový materiál, který nebylo možné zařadit do instalace výstavy. Řada fotografií je publikována poprvé, navíc v knize naleznete i snímky z expozice. Takže i čtenář, který výstavu Velká vizita! nestihl navštívit, získá snadno představu o její podobě. Bonusem jsou dvojstrany s nejrůznějšími zajímavostmi, které jsou dodatkem k základnímu textu.*

Nová kniha v pěti kapitolách čtenářům přibližuje rozkvět města Hradce Králové v meziválečném období na poli zdravotnictví, lékařské péče a v oblasti sociálně-zdravotní péče. Časové období se soustřeďuje především na rozkvět královéhradeckého zdravotnictví a sociální péče v období let 1918 až 1938, u některých kapitol s časovým přesahem i do 40. let. Publikace přináší i řadu fotografií ze sbírky Muzea východních Čech v Hradci Králové, Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského v Praze a soukromých sbírek, které dosud nebyly publikovány. Prostřednictvím fotografií předmětů z oblasti domácí péče o zdraví, učebních pomůcek, tištěných zdravotních rádců, reklamních letáků a dalších tiskovin se práce snaží přiblížit péči o zdraví v období první republiky.

Hned první kapitola knihy představuje První výstavu zdravotnictví a hygieny, uspořádanou městem Hradec Králové v roce 1925. Tato událost se stala základní inspirací pro vytvoření výstavy Velká vizita! v královéhradeckém muzeu. Význam této unikátní akce rozhodně překročil hranice města.

V další, druhé kapitole se autorka věnuje nemocniční péči o pacienty v Hradci Králové. V letech 1926 až 1928 vyrostla na levém břehu Labe nová moderní Okresní všeobecná veřejná nemocnice, která patřila v období první republiky k předním léčebným ústavům v celé ČSR. Budova původní tzv. staré nemocnice se v roce 1929 přeměnila v Masarykův okresní chorobinec.

Zřízení Ošetřovatelské školy v Hradci Králové přibližuje kapitola následující. Tato odborná vzdělávací instituce byla vybudována díky Kongregaci šedých sester III. řádu sv. Františka v roce 1937. Mohly se zde vzdělávat řádové sestry i civilní uchazečky. Škola vznikla také díky okresní nemocnici, ve které budoucí diplomované sestry-ošetřovatelky absolvovaly praktický výcvik.

Ve čtvrté kapitole je představena, v tomto rozsahu dosud nepublikovaná, oblast sociální a sociálně-zdravotní péče v Hradci Králové, která se především po roce 1918 dočkala velkého rozkvětu. Město v součinnosti s královéhradeckým okresem podporovalo vznik nových institucí. V roce 1919 začal ve městě fungovat Československý červený kříž a Masarykova liga proti tuberkulóze. Ve své činnosti pokračovala Okresní péče o mládež, v roce 1921 byl zřízen Okresní lidový ústav sociálně-zdravotní péče. Léčebné a výchovné činnosti se věnovaly Ústav pro hluchoněmé děti a Chlapecká výchovna. Ve městě působila také Okresní nemocenská pojišťovna s ambulancí, své úřadovny měly ve městě i další pojišťovny.

Lékařské péči na královéhradeckých školách se věnuje pátá kapitola. Instituce školního lékaře byla v Hradci Králové zřízena již v roce 1905, péče o předškolní děti a mládež se začala významně rozvíjet v meziválečném období. Představen je i rozkvět školních výukových pomůcek z oboru tělovědy a zdravotní výchovy.

„Díky bohatému obrazovému materiálu má publikace předpoklad oslovit nejen odbornou veřejnost, ale široký okruh zájemců, kterým může poskytnout jak informace z regionální historie královéhradecké, tak zajímavý a originální pohled na životní styl první republiky,“ uvádí v recenzi knihy historička Jana Kostincová z Univerzity Hradec Králové.

KORITENSKÁ, Pavla. *Velká vizita! ... v Hradci Králové za první republiky*. Editor a jazykový korektor: Iveta JURANOVÁ, foto: Miroslav BENEŠ, grafická úprava: FiftyFifty kreativní agentura, s. r. o. V Hradci Králové: Muzeum východních Čech v Hradci Králové, 2017, 129 s. ISBN 978-80-87686-13-3. Vyšlo s podporou Ministerstva kultury ČR

v rámci programu Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných služeb muzeí a galerií.

Kontakt na autorku: juranova@lfhk.cuni.cz

© 2000-2010 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz